

Musikk og myter om flerspråklighet

Musikkaktiviteter
brukt riktig danner
fellesskap,
trygghet og glede!

'Bevisst bruk av
klang kan gjøre barn
mer nysgjerrig og
oppmerksom på
språklyder

Det kan være
lettere å synge
enn å snakke på et
nytt språk

Musikkaktivitet
er en god anledning
til å øve på og leke
med språklyder på
mange språk!

Det finnes mange myter om flerspråklig utvikling, myter som ofte preger måten vi møter flerspråklige barn på til tross for at de er grundig tilbakevist av moderne forskning. En av mytene er at barn som ennå ikke snakker norsk er "språksvake" eller "ikke har språk". (Ryen & Simonsen, 2015) Språk er mye mer enn ord: det er kommunikasjon, det er identitet og det er fellesskap. Barn som ikke snakker norsk, har ofte et godt vokabular på ett eller flere andre språk. Mye av kommunikasjonen som skjer oss mennesker i mellom er uansett ordløs, som kroppsspråk, mimikk og gester. Musikkaktivitet er en fantastisk anledning til å øve oss på å få et rikt kommunikasjonsrepertoar som ikke bare består av ord, slik at vi kan skape inkluderende fellesskap der norsk ikke er inngangsbilletten.

En annen seiglivet myte er at det å vokse opp med to eller flere språk gjør at utviklingen går senere eller kan være vanskeligere. **Det finnes ingen påvist sammenheng mellom flerspråklighet og språkvanser**, og det er viktig å huske at flerparten av verdens befolkning er flerspråklige! Men flerspråklig utvikling er annerledes enn enspråklig utvikling. Derfor kan vi fort få feil resultat hvis vi bruker kartleggingsverktøy utviklet for enspråklige barn, som f.eks. Tras, på flerspråklige barn. (Dybvig, 2023) Å måle et flerspråklig barns utvikling på et gitt tidspunkt kan uansett lett gi resultater som slår ut feil, slik at vi ender opp med spesialpedagogiske tiltak der vi egentlig heller skulle vært tett på, kommunisert mye med barnet og passet på at det ble inkludert i leken (Sangrid, 2023).

En tredje myte er at det å jobbe med flerspråklighet på en eller annen måte står i motsetning til det å lære barna norsk. **Men det å jobbe godt med barnas norskutvikling og det å stimulere flerspråklighet er på ingen måte en motsetning, det er tvert imot faktorer som vil virke positivt inn på hverandre** (Sangrid, 2023).

Nyere forskning gir oss innspill til hva vi bør gjøre for å stimulere barns flerspråklige utvikling. La estetisk kommunikasjon være en naturlig del av barnehagedagen, det skaper rom for forståelse mellom de som ikke deler talespråk. (Ilje-lien 2019) Det er viktig for barna å få høre noe av sitt eget språk i barnehagen. Korte fraser er ofte nok, lær deg å si hei og ha det, telle og et par andre ord på språkene du har på avdelingen din, så er du langt på vei. Bøker på flere språk er også fint, eller stillebøker (ordløse bildebøker) som gir rom for alle språk. Synliggjør andre skriftspråk i for eksempel garderoben, og syng sanger der du innlemmer flere språk - disse finner du mange av i Musikk på broen! (Dybvig, 2023, Sangrid, 2023, Sand 2020, Svendsen 2021).

Som med alt annet samspill i barnehagen handler både flerspråklig samspill og musikalsk samspill om å være en voksen som er tett på, som lar barna få bli inkludert på sine premisser, og som sørger for at alle barna får bidra med sine ressurser - og flerspråkligheten er nettopp en av ressursene det er viktig at barn får vise frem.